

Warszawa, 17-09-2025 r.

**BIURO
RZECZNIKA PRAW OBYWATELSKICH**

**Zespół Prawa Konstytucyjnego,
Międzynarodowego i Europejskiego**

VII.510.13.2025.JRO

**Pan
Stanisław Bartnik
ePUAP**

Szanowny Panie,

w odpowiedzi na Pana wniosek z 3 września br. uprzejmie informuję, że Rzecznik Praw Obywatelskich nie dostrzega podstaw do zaskarżenia obowiązującego od 2022 r. art. 107 §3 pkt 1 Prawa o ustroju sądów powszechnych (dalej: pusp)¹ do Trybunału Konstytucyjnego.

Pana zarzuty opierają się na błędnym założeniu, że przywołany przepis „zezwala sędziom na przekraczanie ustanowionego prawa i realizowanie wyrokami partykularnych decyzji politycznych, gospodarczych itd. – czyli wkroczenia w kompetencje zastrzeżone dotąd dla władzy wykonawczej.” Ani ten, ani żaden inny przepis prawa nie pozwala sędziom na przekraczanie ustanowionego prawa. Sędziowie podlegają Konstytucji i ustawom (art. 178 ust. 1 Konstytucji), więc są przy orzekaniu związani treścią przepisów powszechnie obowiązującego prawa. Co więcej, sędziowie nadal odpowiadają dyscyplinarnie za oczywistą i rażącą obrazę przepisów prawa (art. 107 §1 pkt 1 pusp) oraz odmowę wykonywania wymiaru sprawiedliwości (art. 107 §1 pkt 1a pusp).

¹ Ustawa z 27 lipca 2001 r. - Prawo o ustroju sądów powszechnych (Dz.U. z 2024 r. poz. 334).

Celem art. 107 §3 pkt 1 pusp nie jest umożliwienie sądom orzekania z pominięciem przepisów prawa, lecz zapobieżenie wykorzystywania tzw. dyscyplinarek przez Ministra Sprawiedliwości do represjonowania sędziów za orzecznictwo nieidące po jego myśli. W wielu przypadkach bowiem możliwych jest kilka sposobów wykładni tego samego przepisu i sędzia nie powinien być karany za wybór jednego z nich.

Mimo alarmistycznego tonu Pana pisma, Rzecznik Praw Obywatelskich, uczestniczący w każdym roku w setkach postępowań sądowych, nie zaobserwował w ostatnich 3 latach „instancyjnej korupcji w sądach”, „chaosu orzeczniczego”, zbliżenia się w kierunku „standardów sądów putinowskiej Rosji”, ani „zagrożenia dla porządku demokratycznego”. RPO jest oczywiście świadom, że niektóre orzeczenia sądów mogą być uznane za kontrowersyjne, ale takie rozstrzygnięcia zapadały jeszcze przed 2022 r. i nie uzasadnia to poglądu, że w Polsce przestała istnieć demokracja i trójpodział władzy.

Jeśli dysponuje Pan jednak konkretnymi informacjami i dowodami świadczącymi o korupcji bądź dążeniu określonego sądu do obalenia porządku demokratycznego, powinien Pan rozważyć skierowanie zawiadomienia do prokuratury.

W związku z powyższym RPO odmawia podjęcia interwencji (stosownie do art. 11 ust. 1 pkt 4 ustawy z 15 lipca 1987 r. o Rzeczniku Praw Obywatelskich²).

Z poważaniem

Anna Tomkiewicz

Naczelnik Wydziału

/-wydano i podpisano elektronicznie/

Załącznik: klauzula informacyjna

² Dz. U. z 2024 r. poz. 1264.